

Telelovens § 13

Nuværende lovttekst:

§ 13. Udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester til slutbrugere skal på begæring af politiet udlevere oplysninger, der identificerer en slutbrugers adgang til elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester.

Forslag til ændring:

I § 13 indsættes efter »begæring«: »og efter nærmere specifikation«.

Forslag til tilføjelse til de almindelige bemærkninger:

Det følger af den gældende bestemmelse i telelovens § 13, at teleselskaberne på begæring af politiet skal udlevere oplysninger, der identificerer en slutbrugers adgang til elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester. Bestemmelsen giver politiet adgang, uden kendelse, til oplysninger om en slutbrugers adgang til kommunikationsnet og -tjenester, herunder IP-adresser og mail-adresser.

Der er i administrationen af reglerne opstået tvivl om fortolkningen af bestemmelsen navnlig i forhold til udlevering af basale oplysninger på baggrund af en identifikation af slutbrugeren baseret på IMEI-nr. Et IMEI-nr. (International Mobile Equipment Identity) er en mobiltelefons unikke identifikationsnummer, og kan sammenlignes med et serienummer, som kan benyttes til at identificere enhver mobiltelefon. Henset til den centrale betydning indhentningen af oplysninger efter telelovens § 13 har antaget i praksis, aktualiserer denne tvivl et behov for mere klart at fastlægge bestemmelsens rækkevidde med henblik på at sikre teleudbydere og politiet entydige retlige rammer for det daglige samarbejde.

Forslag til almindelige bemærkninger:

Det følger af den gældende bestemmelse i telelovens § 13, at teleselskaberne på begæring af politiet skal udlevere oplysninger, der identificerer en slutbrugers adgang til elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester. Bestemmelsen giver politiet adgang, uden kendelse, til oplysninger om en slutbrugers adgang til kommunikationsnet og -tjenester, herunder IP-adresser og mail-adresser.

Formålet med bestemmelsen er at sikre politiet let adgang til basale oplysninger om en bestemt slutbrugers adgang til elektronisk kommunikation. Oplysninger om hvem den givne slutbruger har kommunikeret med er ikke omfattet, da sådanne oplysninger, er omfattet af meddelelshemmeligheden. Adgang til sådanne oplysninger kræver, at politiet indhenter retskendelse efter retsplejelovens kapitel 71.

Det fremgår af lovbemærkningerne til telelovens § 13, jf. Folketingstidende 2010-11, A, L 59 som fremsat, side 49, at der både er tale om, at navn til et bestemt nummer oplyses, og omvendt at nummer til et bestemt navn oplyses. Det angives endvidere, at de eksempler på oplysninger, som bemærkningerne til telelovens § 13 angiver, at bestemmelsen omfatter, er eksempler på de typer af oplysninger, der ved bestemmelsens udformning identificerer en slutbrugers adgang til kommunikationsnet og -tjenester for alle elektroniske kommunikationsformer, herunder en slutbrugers adgang til internettet, jf. Folketingstidende 2010-11, A, L 59 som fremsat, side 49. Der fremgår yderligere, at

der som følge af den almindelige teknologiske udvikling vil kunne opstå nye typer af oplysninger, der kan betegnes som oplysninger om en slutbrugers adgang til kommunikationsnet og -tjenester, og som kan tjene til at identificere en bestemt slutbruger.

Det fremgår desuden, at oplysninger, som udbyderne alene ligger inde med som følge af logningspligten, kun skal udleveres i medfør af en retskendelse efter reglerne i retsplejeloven. Det fremgår endvidere, at § 13 alene omfatter statiske oplysninger, idet registrering af dynamiske IP-adresser med videre vil ske i medfør af logningsforpligtelsen i retsplejeloven.

For så vidt angår spørgsmålet om udlevering på baggrund af IMEI-nr. er der i telelovens § 13 eller bemærkningerne hertil, jf. Folketingstidende 2010-11, A, L 59 som fremsat, side 49, ikke taget udtrykkelig stilling til, om politiet kan forlange oplysninger udleveret på baggrund af et IMEI-nr. Retstilstanden beror derfor på en fortolkning af bestemmelsen, der hermed foreslås præciseret.

Den foreslåede præcisering af bestemmelsen har baggrund i, at opbevaring, behandling og udlevering af oplysninger om borgere eller virksomheder i forbindelse med politiets arbejde, reguleres efter en række forskellige regelsæt om beskyttelse af personoplysninger, logning af kommunikationsdata, retsplejeloven og den sektorspecifikke telelovgivning. Der er derfor i takt med, at den praktiske anvendelse af bestemmelsen er blevet mere udbredt over årene, opstået behov for større klarhed om rammerne for, hvornår politiet uden retskendelse kan få udleveret basale oplysninger om slutbrugers adgang til elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, idet der for udbyderne kan være betydelige sanktioner forbundet med manglende iagttagelse af ovennævnte regelsæt.

Med den foreslåede præcisering af telelovens § 13 sikres klarhed om rammerne for hvornår og på hvilket grundlag udbydere skal udlevere basale oplysninger om en slutbrugers adgang til kommunikationsnet eller -tjenester uden en forudgående retskendelse.

Formålet med telelovens § 13 er at sikre, at politiet på den mest effektive måde kan få adgang til oplysninger om en slutbrugers adgang til kommunikationsnet og -tjenester for alle elektroniske kommunikationsformer. Disse oplysninger benyttes dagligt af politiet bl.a. med henblik på at fastlægge, om der er grundlag for at iværksætte indgreb i meddelelshemmeligheden. Hvis dette er tilfældet, iværksættes indgrebet i overensstemmelse med retsplejelovens kapitel 71 på baggrund af enten forudgående retskendelse eller på øjemedet efterfulgt af rettens kendelse.

Det fremgår af lovbemærkningerne, jf. Folketingstidende 2010-11, A, L 59 som fremsat, side 49, at § 13 medfører, at navn til et bestemt nummer oplyses, og omvendt at nummer til et bestemt navn oplyses. Det fremgår endvidere af lovbemærkningerne, at den gældende § 13 ikke omfatter udlevering af dynamiske IP-adresser.

For så vidt angår udlevering af oplysninger knyttet til et IMEI-nummer – i lighed med basale oplysninger om en slutbrugers adgang til elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, bemærkes det, at denne type oplysninger ikke nyder særlig beskyttelse efter retsplejelovens bestemmelser. Udlevering af oplysninger om f.eks. hvilke telefonnumre, der har været tilknyttet det pågældende IMEI-nr., uden ledsagende oplysninger om f.eks. indholdet af kommunikation eller lokaliseringsoplysninger kan således ikke antages kun at kunne ske efter reglerne i retsplejeloven om indgreb i meddelelshemmeligheden eller edition. Oplysninger med tilknytning til et IMEI-nr. eller om aktivitet på et telenet med tilknytning til et IMEI-nr., kan således ikke antages alene at kunne udleveres efter retskendelse, men må anses for omfattet af telelovens § 13.

Med henblik på at adressere den tvivl om bestemmelsens rækkevidde, der er opstået i praksis, tilsigtes det med den foreslåede bestemmelse at præcisere, at det forhold, at en given oplysning om en slutbrugers adgang til elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester samtidig måtte være omfattet af den registrerings- og opbevaringspligt, som følger af logningsbekendtgørelsen, ikke medfører, at oplysningen er undtaget fra den udleveringspligt, der følger af § 13.

Det tillægges i den forbindelse vægt, at udlevering af f.eks. oplysninger om hvilke telefonnumre et givet IMEI-nr. – og dermed en konkret mobiltelefon mv. – har været tilknyttet på en given teleudbyders kommunikationsnet, ikke vil indebære en udlevering af oplysninger omfattet af retsplejelovens kapitel 71 om indgreb meddelelseshemmeligheden mv. Som det også er tilfældet efter den gældende bestemmelse i § 13, vil oplysninger omfattet af retsplejelovens kapitel 71 om f.eks. hvilke andre telefoner en slutbruger har kommunikeret med, eller om indholdet af kommunikationen, ikke kunne indsamles efter bestemmelsen.

Der tilsigtes med den foreslåede bestemmelse i øvrigt ingen ændring af gældende ret. Oplysninger om teknisk udstyr, betalingsmidler eller lignende samt oplysninger om dynamiske IP-adresser vil derfor fortsat ikke kunne pålægges udleveret efter bestemmelsen. Udlevering af oplysninger om dynamiske IP-adresser vil også fremover alene kunne ske efter retsplejelovens regler. Samtidig vil oplysninger, der ikke vedrører andres brug af nettet eller tjenesten eller indholdet heraf, jf. telelovens § 7 – f.eks. om teknisk udstyr, hvor et SIM-kort er købt mv. – fortsat kunne udleveres frivilligt af teleudbyderen i overensstemmelse med de generelle databeskyttelsesretlige regler.

For så vidt angår adgangen til at påklage pålæg meddelt efter bestemmelsen vil dette også fremover følge den ordning, der er fastsat i retsplejelovens § 101, stk. 2, hvorefter statsadvokaterne fører tilsyn med politidirektørenes behandling af straffesager og behandler klager over afgørelser truffet af politidirektørerne vedrørende strafforfølgning. Såfremt udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester ønsker at påklage et pålæg meddelt efter telelovens § 13, har udbyderen således mulighed for at påklage dette i overensstemmelse med retsplejelovens ordning herfor.

Den foreslåede bestemmelse vil ikke medføre yderligere omkostninger eller administration end hvad der følger af gældende ret.